

МОНЕТАРНА КОНСТИТУЕНТА В ІННОВАЦІЙНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ

Процик Тетяна Вікторівна, асистент кафедри регіональної економіки
Української академії банківської справи, Суми

На початку двадцять першого століття перед нашою країною досить гостро постає питання вибору стратегії подальшого розвитку економіки. На нашу думку для України доцільним є дотримання основ інноваційної стратегії розвитку економіки, яка передбачає формування ключових завдань і проведення відповідної загальнодержавної політики, спрямованої на підтримку інноваційно-інвестиційних і науково-технологічних процесів на підставі використання податкових, бюджетних і монетарних інструментів. Ведучу роль в реалізації цієї стратегії повинна відігравати держава, яка буде створювати організаційні, правові, інституційні та фінансові передумови для розвитку інноваційних ідей і проектів.

В умовах реалізації інноваційної стратегії розвитку економіки перед українським банківським сектором постають наступні завдання: по-перше, необхідно скоротити велику різницю між готівкою та депозитами з метою витіснення готівкових операцій і альтернатив банківським розрахункам (наприклад, бартер); по-друге, слід активізувати процес реального залучення нових заощаджень до банків. У разі виконання цих умов відношення готівки до депозитів автоматично наблизатиметься до рівня ЄС і відбудеться впровадження намічених цілей.

На наш погляд український банківський сектор має рухатися у напрямку, що обрали прибалтійські держави, а також Польща і Угорщина, використовуючи при цьому цілісний і інтегрований підхід, в основі якого лежить застосування сукупності заходів, спрямованих на створення міцної і диверсифікованої ресурсної і клієнтської баз комерційних банків, зменшення екстернальних витратних факторів у банківській діяльності, а також регуляторні важелі, що сприятимуть консолідації дрібних банків і підвищенню їх активності. Імплементация цих завдань на практиці приведе до підвищення стабільності банківського сектора, збільшить його глибину, дасть можливість активізувати інноваційно-інвестиційну діяльність в країні через дієву інфраструктуру монетарного ринку та вдосконалені механізми фінансування (факторингові, андеррайтингові операції, лізинг, форми прямого інвестування, іпотека тощо).

Серед позитивних наслідків трансформаційних процесів у фінансовому секторі України, що спостерігаються вже сьогодні, слід зазначити наступні: створення ефективної платіжної системи, аналогів якої

немає у всьому світі; проведення реформи бухгалтерського обліку фінансово-кредитних установ; створення базової інфраструктури фінансового ринку.

Основними джерелами фінансування для забезпечення якісного економічного зростання необхідно вважати акціонерний капітал, фінансування боргу з приватних джерел (корпоративні боргові цінні папери), банківські кредити, спільне фінансування (кредитні спілки) і прямі іноземні інвестиції. Оскільки в Україні невеликий і неліквідний фондовий ринок, відсутні реальні умови для прискорення оборотності капіталу, а також існують проблеми з запрошенням іноземних стратегічних партнерів, на нашу думку, найбільш привабливим джерелом фінансування залишається банківське кредитування. Без створення міцного та ефективного банківського сектора не можна вести мову про розвиток парабанківських фінансових установ, ринку цінних паперів.

Фінансування довгострокових інвестиційних програм передбачає передусім здійснення банками ретельного аналізу та контролю діяльності підприємств-позичальників з метою мінімізації ризикованості вкладень. У даному контексті слід згадати, що керуючись встановленими нормами і економічними нормативами діяльності, комерційний банк навіть за умови прибутковості проекту та надійності клієнта, буде лімітувати використання коштів для довгострокового кредитування.

Отже, виникає невизначеність: чи варто банківській установі приймати участь у інвестиційній або інноваційній діяльності взагалі, чи все ж таки слід ризикнути та видати кредит на тривалий термін? Можливим вирішенням цієї проблеми, враховуючи при цьому і світовий досвід, може бути створення банківських об'єднань і фінансово-промислових груп, що до речі, не забороняється і новим Законом "Про банки і банківську діяльність". У цьому випадку з'являться і великі обсяги мобілізованих ресурсів, і відбудеться розподіл ризику між членами об'єднання або групи.

Таким чином, формування об'єктивних умов для прискорення оборотності капіталу сприятиме переходу банківської сфери від екстенсивної до інтенсивної стадії свого розвитку, підвищить ліквідність фінансово-кредитних установ, активізує операції на ринку цінних паперів і стане надійним фундаментом для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів і проведення науково-технічної діяльності в Україні.